

Tas Latweeschu lauschu draugs.

1836. 30. April.

18ta lappa.

J a u n a s   s i n n a s .

No Pehterburgs. Kad taggad atraddahs, ka pagahjuschâ seemâ leels pulks tahdu wihru par nekruhfscheem irr nemti, kas til wahji un masi irr augumâ, ka gan ne jaudahs, farra deenesta gruhstibas panest, tad augsti zeenigs Reisers irr nospreedis, lai us preekschu ne nemm zittus wihrus, ne kâ tahdus, kas masakâ augumâ ne buhtu, ne kâ 2 arschihnus un 4 werschofus; tas irr pehz Rihges mehra 2 ohlektis un $21\frac{1}{2}$ tukus.

Ne fenn isrehkinaja, ka Kreewu walstibâ taggad pawissam 1663 frohna skohlas effoht, no kurrehm 400 irr jaunus, kas sahjahs til, kamehr Reisers Nikolai walda. Til pa teem trim pehdigeem gaddeem 213 irr eezeltas, kurreu starpâ arri weena augsta skohla. Eeksch wissahm schahm skohlahm kohpâ mahzetti ifnogaddâ pa 6000 eet wairumâ.

No Rihges. Schinnî gaddâ Widsemmes leelkungu leela runnas deena tē fahkfees 15tâ Juhni.

No Widsemmes. No turrenes mums ne fenn grahmata nahze rohfâ, kas mums to behdigu sinnu nesse, ka wehl muhsu laikds tur arri daschi sishneeki effoht. Tee raksti skann tâ: "Ak, Widsemme arri taggad effoht labs pulks to sishneeku, no kurreem es jums gribbu isteikt, kâ wiini darra. Warr buht, ka tas palihdsehs, winâus nsgreest us Deewa atsishshanas skaidru zellu, ka tee wairs ne dawsahs pa tumfibu, bet staiga ta Kunga leelas deenas gaischumâ. Kaut jel Debbsfu-Tehws, kas ar schehlastibu un taisnibu jau arween pahre muhsu labflahshanu gahda, muhs arri no tahdas mahnu tizzibas atrautu, ka mums skaidra faule wissâs meetâs pahrsphidetu; jo, kâ tur labbums warr atnahse, fur lau-

numms ne gribb atkahpt? — Weens no scheem sihlneekem wehl pehz wezzas mohdes
 sible ar brendawihnu un sahli. — Dhtra irr mahmina, ta sible ar fahrtehm un ar
 bihbeli, isleef fahrtes un tad ar bihbeli isstahsta wissu wahjibu un kà tiks wessels. —
 Trefschais irr sihlneeks pehz jaunns mohdes. Nu jau buhs kahdi tshetri gaddi, kad
 eefahke. Pats preeksch wisseem laudim usdeweess, ka ne effoht sihlneeks, bet
 swehts wihrs; jo sihlneeki ween nemmoht naudu, winsch to ne; nemm tik bren-
 dawihnu, maisi un zittas ehdamas leetas. Winsch sible tà: apwehti uhdeni ar
 Deewa wahrdeem, ar bihbeli; un tad uhdeni, zif katram zilwekam wajjaga, tik
 leelâ traufâ eefmekk, nemm bihbeli un zittas grammatas klacht un tad skaita 9
 reis to swehtu luhgschanu, sakka 9 reis: "atschkirrees, tu neschkirts gars, un
 dohd' weetu tam swehtam garram!" un 9 reis: "Amen!" un welk 9 reis krustu
 pahp, un tad tas uhdens effoht tik stips, ka, kad zilwekam woi lohpan kautkahda
 wahjiba, un tad ar scho uhdeni masgajotees woi eedserroht, tuhliht teekoht wes-
 fels, kaut buhtu woi apburts woi nofkausts. Pehz scha uhdens zilweki brauzoht
 gan ar muzzinahm, gan ar buddelehm, un raug', winsch pats, kà leelajs preeste-
 ris, tur fehd pee galda un smek to uhdeni un swehti un kristi zilwekus un loh-
 pus ar weenu paschu kristibu. — — Tad sakait, woi ta irr Deewam patih-
 kama leeta, kad tohs wiss-swehtakus rakstus, — kas irr dohti, lai zilweki mekle
 Deewa atsihschanu un dwehseles labbumu, — kad tohs minn ar kahjahm un
 pahrgrohsa par sibleshanas eerohscheem? — "Kà skann Kristus ar Belialu
 kohpâ? jeb kahda dakka irr tam tizzigam ar to netizzigu?" — Kur irr wehl tahda
 negantiba dsirdeta, kà muhsu widdû? Woi irr pee paganeem leelaka? Woi sihl-
 neeki ne parahdahs widdutaji starp wella un zilwekeem, mahjidami, ka ween no
 launa garra un no launeem zilwekeem nahkoht, kas zilwekeem un lohpeem no-
 teef, un ka winni effoht atkal tee, kas warroht darriht wesselu un nogreest wissu
 launu? Bet zaur to winni zitteem zilwekeem gluschi isnihzina to mihlestibu,
 zerribu un palauschanu us to swehtu trihsweenigu Deewu, pulgodami un nizzi-
 nadami winna, ta wissu-warrena, wissu-sinnadama, wissur klacht buhdama Deewa
 gohdu. Jau ilgu laiku redsedams, ka tà tik dauds neprachtigi laudis tohp pee-
 wilti, es sawâs dohmâs isfauzu: Ak, wai! jau redsu bohjâ eet tohs ispestihtus
 laudis, kas, sawu nelaimi ne atsihdami, to affini ne zeeni, ko Kristus preeksch
 teem islehjis, un mekle palihgu pee burwojem. — Bet ware buht, ka ne mas
 naw teess, ko schee raksti stahsta; laikam tik isdohmami mums par laika kawekli. —

Zàpatt mums arri schæet wehl netizzams buht, fo ta patti grahmata mums stahsta, fa ir wehl elka-deewu meschs un trihs elka-deewu tirgi effoht Widsemme. Stahw tur schee wahrdi rakstitti: "Zittâ mallâ effoht elka-deewu meschs, kahdas muzzas weetas leels; tas jau no tehwu tehweem, warr buht, jau no paganu laikeem teef turrehts par swehtu, bihjajamu. Tur ne drihkt nei kohzinu nozirst, nei putninu isnest. Zahs mahjas wezzi fainneeki winnu zeeschi farga un glabba, un wehl daschâs weetas, itt fâ paganu laikôs, elka-deeweem uppuri teef nesti, tannis deenas, kurras winnu deeweem swehtas. — Sinnam arri tur tuhlumâ trihs elka-deewu tirgus, fur wiffas draudses, kas ween warr aisdneht, kohpâ fa-eet un elka-deeweem uppure. — 1.) Zai 21mâ September kahdâ basnizas draudse, appaksch sinnamas pils-muischas, pee sinnamas mahjas filla kalniâ kahpohstu labbas augfchanas tirgus. Tur darra tà: Sainneeks fakurx ugguni, un tirdsineeki, tohs kahpohstinus aiswesdami, pehz fawa eeradduma, no teem kahdus pee ugguns noleef un fainneeks tohs fanemm. — 2.) Zai 30tâ November pee kahdas wezzas basnizas zuhku labbas isweifschanas tirgus, fur tà darra: Tirdsineeki, kad fa-eet, papreeksch eet us wezzu basnizu un ness allu lihds un leij to tur semmê un eemett ohgles, mahlu gabbalinus, dsihporu gallus un naudas graschus basnizas pagrabâ, tad eet us frohgu, nabbageem isdalla maifi un galku un tad dserr un plichte. Un 3.) Zai 6tâ Dabr. zittas basnizas walsti, appaksch masas muischas, pee semneeka mahjas irr sirgu labbuma tirgus. Tur darra tà: Dahrâ tur irr afmins, no kurra ne tahd mahjas fainneeks fakurx ugguni. Tirdsineeki, zil ween abrauz, 3 reis afminam brauz apkahrt un pee afmina nodohd fawu dalku, fo fainneeks fanemm." — Deews sinn, woi arri wiffas schahs sinnas pahre tahdu elka-deewu meschu un tirgeem Widsemme buhs teefas! — Wet lai nu woi teefs woi melsohts; kaut jel tee zeenigi mahzitaji, kurru walstis laikam tahdas leetas wehl rohnahs, mums skaidrakas sinnas pahre to suhtitu, fa taf tahdi tumfibas darbi jo deenas jo wairak nahktu laukâ un laudis fahktu kunnetees, tahdas leetas wehl zeenigt.

No Dahn u semmes. Schat gaddâ paliks 300 gaddi, kamehr Luttera tizziba tiffe usnemta Dahn u semmê. Zadeht kehniatsch pawehleja, lai scho reis trihs deenas, no 18tas lihds 20tai Oktober, swehti, Lutteram par peeminnu.

No Sprantschu semmes. Gudrs dakteris tannî mallâ ne fenn islaide fcho sinu, rakstidams: "Man sawâ istabâ masa buddete ar brishnum' stiprahm, fillahm, melnamahm sahlehbm bija, un kad es preeksch pahri deenahm waktarâ nahzu mahjâs un gribbeju dsert, tad man par nelaimi fchi buddelite lihde rohâ, un es ahtumâ pilnu glahsi no tahs isdsehru. Us reis man usnahze breefmi-gas sahpes un gihbls, un zif glahschu ar peenu arri isdsehru, tatschu ne fo ne palihdseja. Liffu beidscht no 6 zahlu pautem to baltumu ar glahsi uhdens samaisht, isdsehru to, — un sahpes tuhlin atlaidahs. Pehz pahri minutehm iswehmu to pautu baltumu, bet gluschi salku. Sedsehru wehl ohtru reisi tahdu glahsi ar pautu baltumu, un ir treschu reisi, kamehr tas, fo iswehmu, wairs ne bija falsch, bet jau atfal balts. Naktî man wehl drufzin wehders sah-peja, bet pehz 24 stundahm es atfal pawiffam biju wessels. — Warr buht, ka tas zitreem zilwekeem tahdâs lihdsigâs nelaimês arri palihdseh's."

Sinna, zif naudas 28. April-mehn. deenâ 1836 eeksch Rihges maksaja par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Sudr. nauda. Rb. R.	Par	Maksaja:	Sudr. nauda. Rb. R.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1 40	1	pohdu (20 mahrzineem) wasku	5 20
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 10	—	— tabaka	1 —
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	1 80	—	— sweesta	2 —
—	ausu	— 65	—	— dselses	— 70
—	sirru	1 60	—	— linnu, frohna	2 20
—	rupju rudsu = miltu	1 40	—	— brakka	2 —
—	bihdeletu rudsu = miltu	2 —	—	— fannepu	— 80
—	bihdeletu kweeschu = miltu	2 20	—	— schkihtu appinu	2 —
—	meeschu = putraimu	1 10	—	— neschkihtu jeb prezzes appinu	1 40
—	eefala	1 —	—	— muzzu silku, egju muzzâ	6 —
—	linnu = sehklas	2 75	—	— lasdu muzzâ	6 25
—	fannepu = sehklas	1 50	—	— smalkas fahls	4 —
1	wesumu seena, 30 pohdus smaggu	3 —	—	— rupjas baltas fahls	4 —
barrotu	wehrschu galku, pa pohdu	1 —	—	— wahti brandwihna, puffedegga	8 —
			—	— — — — — diwdegga	10 —

Weenu sudraba rubli warreja dabbuht par 361 fapeikeem warra naudas.

Lihds 29. April pee Rihges irr atnahkuschî 287 fuggi un aisbraufuschî 98.

Brihw drifkeht. No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas puffed:
Dr. C. C. Naviersky.